
Univerzitní nemocnice? Ale kdepak...

Univerzitní nemocnice? Ale kdepak...

3.12.2007 Medical Tribune

Když něco píše, činím tak se svobodnou myslí a před publikací si to opakovaně přečtu, ne snad kvůli riziku poklesků vůči českému jazyku, ale aby text byl věcně správný a logický. Ten, kdo psal věcný záměr zákona o univerzitních nemocnicích, na tom byl jinak. Jeho text zřejmě nevyplývá z jeho svobodné vůle (nerad bych se mýlil, protože bych ho musel politovat), ale z ideologického zadání. A pokud by si jej párkrát přečetl, buď by jej z důvodu věcné nesprávnosti a nelogičnosti musel roztrhat, nebo by zachoval text a sám se vrhnul na kokain.

Ideologičnost zadání vidím v tom, že namísto toho, aby se hledal způsob, jak by dosavadní státní nemocnice mohly optimálně léčit, zajišťovat praktickou výuku, vzdělávání a vývoj a výzkum, nejprve se rozhodne, že je třeba fakultní nemocnice transformovat na akciové společnosti, a pak se hledá cesta, jak „zkorumpovat“ k zájmu na tomto aktu politiky a akademické funkcionáře. Pokud mají trochu filipa a text si přečtou, nedají se.

Hned v počátečním zdůvodnění, proč se mají fakultní nemocnice transformovat, se konečně dozvídáme pravdu, že se pomocí účetních operací opticky kamuflují vyrovnané hospodářské výsledky fakultních nemocnic, které ve skutečnosti hospodaří se ztrátou. Kde je pak logika aktuálních návrhů ministra začlenit do těchto subjektů ústavy, jež hospodaří vyrovnaně, nebo dokonce s přebytkem? Pokud se zkrusují hospodářské výsledky, dochází k trestné činnosti, a pokud o tom ministerstvo ví (a do věcného záměru to píše) a po léta to toleruje, jistě se někdo může dopouštět spolupachatelství. My se však z návrhu dozvídáme, že i za takovou práci přísluší stávajícím statutárním orgánům příspěvkových organizací nedostatečná odměna a že je třeba zvýšit motivaci zvýšením odměny. To je tedy leitmotiv transformace?

K čemu je třetinové vlastnictví?

Nemám osobně nic proti transformaci fakultních nemocnic. Stejně jako trvale kritizuji, že zdravotní pojištění není pojištěním, tak již dlouho kritizuji i duální systém řízení fakultních nemocnic převzatý od sovětských soudruhů. Předpokládám, že Rusko se s tím systémem rozloučilo, zatímco Česko nikoli. A rozloučit se vlastně ani nechce. Stačí text věcného návrhu číst pozorně.

Připomínám, že v návrhu je napsáno, že se obchodní zákoník použije subsidiárně. Čili pro univerzitní nemocnice mají platit v tomto speciálním zákonu neupravená obecná pravidla obchodní společnosti, zvláštní jsou jen v uvedeném návrhu zákona poměry pro nemocnice.

Dále se dozvídáme, že doposud si fakulta (vysoká škola) pronajímala prostory fakultní nemocnice za cenu obvyklou. Očekávali bychom, že transformací bude tato praxe odstraněna a že poskytování zdravotní péče a výuka splynou. Není tomu tak. Ve skutečnosti splyne pouze majetek - vysoká škola vloží spolu se státem do vzniklé akciové společnosti svůj díl majetku doposud využívaného k výuce, dostane prý 34 % akcií a pak uzavře smlouvu s akciovou společností o podmínkách výuky. Samozřejmě, že si pak bude muset pronajmout nejen dřívější majetek nemocnice, ale i svůj vlastní!!! Že to vypadá jako nesmysl? Minimálně je to neekonomické. A to vše pod skutečně přísným dohledem berňáku, zda je to za cenu obvyklou, protože majetkovou účastí vysoké školy v akciové společnosti budou obě právnické osoby spřízněné (vzájemně propojené).

Za ten vklad majetku, jak je psáno, dostane vysoká škola 34 % akcií. Nikde není psáno, o čem se bude rozhodovat dvoutřetinovou většinou, když samozřejmě tento stav upravuje až subsidiárně obchodní zákoník. Bývá to především o věcech majetkových. S 34 % akcií si zástupci akademické obce v rozhodování o ostatních věcech ani neškrtnou. Státní úředníci je vždy převládají.

Na pováženou je už samotný název univerzitní nemocnice, když v té nemocnici nic univerzitě patřit nebude. Nic nebude patřit ani státu. Vše bude patřit akciové společnosti ovládané majoritou státních úředníků. Skutečně nevím, proč by vysoké školy majetek do transformovaných nemocnic za těchto okolností vkládaly, když se jim před lety podařilo jej od státu oddělit. Předpokládám, že rozhodně nepůjde o majetek nemovitý, nebo dokonce jen o jeho podíl.

Univerzita = pouze VŠ s lékařskou fakultou?

Na pováženou je také nápad, že univerzita je podle autora legislativní zkratkou vysoké školy, která má lékařskou fakultu. Já jsem si jako laik ze zákona o vysokých školách zapamatoval, že vysoké školy jsou univerzitního a neuniverzitního

typu a že rozdíl je v kvalitě a že o tom rozhoduje akreditační orgán zřízený ze zákona. Podle autora věcného návrhu nového zákona o tom stejně jako o univerzitním pracovišti rozhodne ministr zdravotnictví. Pokud by se mne někdo ptal, jak by se měl tvořit název nějak se měnící fakultní nemocnice, hledal bych paralelu názvu „teaching hospital“, protože přece chceme, aby se v té nemocnici konala výuka a výchova. Napadá mne absurdní myšlenka, že po přijetí tohoto zákona se v naší zemi budou muset zrušit akreditované univerzity, které nemají lékařskou fakultu.

Zatímco na začátku textu věcného záměru se tvrdí, že fakultní nemocnice jako majetek státu se mohou změnit pouze na akciové společnosti, protože zákon nic jiného neumožňuje, na konci se dozvídáme, že naplnění věcného záměru předpokládá změnu zákona o majetku státu a změnu zákona o vysokých školách. Zřejmě účel světlí prostředky.

Když se vrátím k tomu, že se vysoké škole nabízí 34 % akcií bez ohledu na to, jaký kapitál do akciové společnosti vloží, což je samo o sobě dobrá „korupční transakce“, nedaří se mi podle textu věcného záměru spočítat, jak je to se členy orgánů akciové společnosti tohoto druhu. Na jednom místě se píše, že budou devítičlenné a že za každých 11 % akcií bude jedna prebenda. Na jiném místě jsem se dočetl, že každý z akcionářů má 11 procent. Logicky podle tohoto návrhu jedním akcionářem je stát a druhým vysoká škola. Dohromady mají tedy 22 % akcií. A kdo má těch 78 procent? A to do toho vůbec nezapočítávám problém, že v akciové společnosti jednu třetinu dozorčí rady volí zaměstnanci a že to budou určité zaměstnanci výhradně takové akciové společnosti, a ti nenáleží ani jednomu akcionáři. Z věcného záměru pak není patrné, jaké úkoly budou mít představenstvo a dozorčí rada, tedy zda bude aplikován model akciové společnosti anglický nebo německý a jaký vztah k orgánům bude mít ředitel. Znamená to, že tato pravidla upraví stanovky pro každou nemocnici zvlášť?

Ale to je přece jedno, hlavně že si všichni v akciové společnosti díky odměňování mzdou, jak tvrdí pan ministr, polepší.